

θαρῶ, πῶς ὅλο μου τὸ κορμὶ ἔχει αὐτιά. Νά· μπαίνει ἡ φωνή σου μέσα μου ἀπὸ κάθε μεριά. Γιατί μιλάς ἔτσι δυνατά; Μίλα σιγώτερα... Καὶ ξέρεις; μὴ κι ἀρχίσω νάκούω ἀπ' ὅλο μου τὸ κορμὶ δὲν μπορῶ νὰ κρατηθῶ. Πρέπει νὰ κάμω ὅ,τι σκέφτουμαι... Γιὰ πιάσει τὸ κεφάλι μου νὰ ἰδῆς πῶς καλεῖ. Εἶναι ἡ σκέψη μου ποῦ δουλεύει αὐτοῦ μέσα. Τώρα θὰ ἰδῆς καὶ τὸν ἴδρω νὰ τρέχη ποτάμι ἀπὸ πάνω μου. Ἀρχίζω νὰ λιώνω... Πρέπει, πρέπει νὰ τελιωθῶ αὐτὸ τὸ πράμα. Δὲν εἶναι ἱστορία ποῦ θὰ κρατήσῃ πολὺ· καὶ δὲν μπορεῖ νὰ κρατήσῃ· μὴ κι ὄξω.. Γύρισε ἀπὸ κεῖ νὰ μὴ σὲ βλέπω καὶ νὰ μὴ μὲ βλέπῃς... Γιατί ἤρθες ἐδῶ; Ποιὸς σὲ φώναξε; Τόξερές πῶς ἀπόψε θὰ γίνῃ αὐτὸ ποῦ θέλω κ' ἤρθες νὰ μ' ἐμποδίσης. Μὰ δὲ θὰ σοῦ περάσῃ· ἐμένα θὰ περάσῃ.. Νὰ φύγῃς καλῆτερα· φύγε, φύγε, θέλω νὰ φύγῃς! θὰ βάλω τίς φωνές. Φύγε!..

— Ἀκουσε με, Παῦλο, κι ἔφησε τίς ἀνοησίες· μὴν κάνῃς ἔτσι. Πᾶμε ὄξω ποῦ σοῦ λέω. Γιὰ κοιτάξέ με...

— Χα! χα! χα! θέλεις νὰ κάνῃς τὸν ἥσυχον καὶ τὸ μαλακό, μὰ δὲν τὸ καταφέρνεις... Μόνο, σοῦ εἶπα, νὰ μὴ μιλάς ἔτσι δυνατά· χτυποῦν καρμπάνες σταυτιά μου, ὅταν φωνάζῃς σὰν τρελλός. Μὰ τί θέλεις ἐσύ ἀπὸ μένα; Ἐγὼ ἔχω τὸ σκοπὸ μου. Τί μπαίνεις ἐσύ στὴ μέση μ' αὐτὸ τὸ σκουνητοῦλιάρικο πρόσωπό σου καὶ τὴν παπαδίστικη τάχα γλυκοθωριά σου; Ἐρεῖς τί ἔχω ἐγὼ μέσα στὸ μυαλό μου καὶ τί κρύβ' ἡ ψυχὴ μου; Τὸ μυστικὸ μου θὰ μοῦ κλείψῃ; Εἶναι μυστικὸ ποῦ μῆτε τὰ χρόνια, μῆτε δύναμη ἀνθρώπινη μπορεῖ νὰ μοῦ τὸ πάρῃ. Τρία χρόνια τώρα τὸ κρατᾶω ἐδῶ βαθιὰ μέσα στὰ στήθια μου. Καὶ τὰ στήθια μου δὲν πόνεσαν ἀπὸ τὸ βάρος του. Μιὰ νύχτα μοῦ πρωτοφανερῶθηκεν ἐκεῖ ποῦ ἥσυχον καθόμουν καὶ διχῶζα. Ἦρθεν ἔτσι ἄξαφνα. Θρονιάστηκε μέσα μου καὶ θέριαψεν ἡ δύναμή του. Γιατί ἔχει δύναμη μεγάλη τὸ μυστικὸ μου... Πῶς ἤρθεν, ἀλήθεια, χωρὶς νὰ τὸ νοιώσω! Αὐτὸ θὰ πῆ μαστοριά!.. Ὅχι· τὸ τιποτένιο ἐκεῖνο γέλασμα τῆς Ἄννας. Ἐπρεπε νὰ ξέρῃς πῶς μὲ γέλασεν ἡ Ἄννα—τὴ θυμάσαι βέβαια—γιὰ νὰ καταλάβῃς πόσο ξεθύμανε ἡ πονηριά τῆς γυναικίας. Ἀκούεις ἐκεῖ!.. Τί ψεύτικη κι ἀνόητη ἱστορία ἦταν ἐκείνη ποῦ μοῦ ἔλεγε. Τὴ ζήλευε, λέει, τὸ φεγγάρι καὶ δὲν τὴν ἄφηνε νὰ μοῦ τραγουδάῃ τὴν ἀγάπην της. Ὅταν τὴν ἔβλεπεν, ἔριχνε καταπάνου της μιὰν ἀχτίδα, κι αὐτὴ φεγγαριάζεταν. Τῆς ἄρεσε νὰ φορῆ πάντα ἄσπρα γιὰ νὰ φαίνεται σὰν νεράϊδα κ' ἔτσι νὰ ξεγελάῃ ὅλα τὰ πάντα καὶ νὰ τήνε φοβούνται. Θὰ τήνε φοβόταν καὶ τὸ φεγγάρι καὶ θὰ τὴν ἄφηνεν ἥσυχον... Μιὰ νύχτα μάζευε λουλούδια στὸ περιθώρι. Τὴν κοιτάζα ποῦ τρελλογύριζε παντοῦ καὶ πετοῦσα ἀπὸ τὴν χαρὰ μου. Ἡ ἀγάπη μοῦ πλημμύριζε τὰ στήθια. Κρυφόκλαιγα. Σήκωνα τὰ μάτια κατὰ τὸν οὐρανὸν κ' ἔβλεπα νὰ τρεμολάμπῃ ἡ ἀγάπη μου σὲ κάποιον ἀστέρι του. Λουλούδι πιὸ ὁμορφὸ μέσα στὰ λουλούδια ἡ Ἄννα ξέγνοιαστη τὰ τραγοῦσε. Κάτι θὰ τῆς ἔλεγον κ' ἐκεῖνα καὶ τραγουδοῦσε τόσο γλυκά. Κάπου-κάπου ἐρχότανε σιμά μου· μοῦδινε νὰ μυριστῶ τὰ λουλούδια της καὶ μὲ φιλοῦσε· μαδοῦσε μερικά καὶ τὰ σκόρπιζε πάνου στὸ κεφάλι μου. Μεθοῦσα ἀπὸ μυρουδιά κι ἀγάπην... Τὴν ἔβλεπα καὶ σιγὰ-σιγὰ γινότανε μπροστά μου νεράϊδα, ποῦ πάσκιζε νὰ μὲ σύρῃ μαζί της κάπου ἰπόμακρον, κάπου πέρα κεῖ ἔπου θὰ μὲ κρατοῦσε βουβὸ τῆς σκλάβου. Ἐπαιρνε ἀλλιώτικη θωριά. Ἀρχισα νὰ τρομάζω καὶ τῆς φώναζα νὰ καθίσῃ πιὰ ἥσυχον, νὰ μὴν τραγῆ λουλούδια. Ἐ-

κείνη γελοῦσε καὶ μὲ κοιτάζε κατάματα, ἔτσι σὰ νᾶθελε νὰ διαβάσῃ μέσα στὴν ψυχὴ μου· ἀκόμα περισσότερο· σὰ νᾶθελε νὰ τραβήξῃ μὲ τὴν ματιὰ της τὴν ψυχὴ μου, νὰ τὴν πάρῃ μαζί της κ' ἐγὼ δὲν ξέρω ποῦ... Μιὰ στιγμὴ ἔφυγεν ἀπὸ κοντά μου πεταχτή· τὴν εἶδα νὰ πλόνῃ τὰ χέρια της μὲ τᾶσπρα πλατιά μανίκια ὡς νὰ ζητοῦσε νὰ πιάσῃ κάτι. Ἐλεγε κάποια παράξενα λόγια ποῦ ἐγὼ δὲν τᾶνωθα· δὲν εἶχα τὴν δύναμιν νὰ τὰ νοιώσω· τὸ μυαλό μου γύριζε καὶ μέσα στὸ κεφάλι μου ἀκούγονταν ἀδιάκοπα ἕνα βουητὸ ἀλλιώτικο, ὅμοιο μ' ἐκεῖνο ποῦ ἀφίνει μακρυσμένος νερόμυλος, ὅταν δουλεύῃ. Ἡ Ἄννα ὀλοένα μιλοῦσε τὰ παράξενα λόγια της, κ' ἐκεῖ ποῦ νόμιζα ὅτι θάμπωσαν τὰ μάτια μου καὶ δὲν καλοξάνοιγα τὰ γύρω μου, τὴν εἶδα νὰ σιμόνῃ στὴ μεγάλη στέρνα ποῦ ἦταν βαθιὰ καὶ γιομάτη νερό. Ἀνέθηκε στὸ χαμηλὸ πεζούλι της καὶ στάθηκε στὴν ἄκρην του. Δὲν ξέρω πῶς μοῦ ἤρθε κ' ἔβαλα δυνατὲς φωνές: «Μή! μή! μή!» Ἡ Ἄννα ἄπλωνε τὰ χέρια της τᾶσπροντυμένα καὶ κοιτάζε μέσα στὴ στέρνα· ἐγὼ πάντα φώναζα· σὲ λίγες στιγμὲς τὴν ἄκουσα νὰ φωνάζῃ κι αὐτὴ: — «Ἄ! νά! νά! ἐδῶ μέσα εἶναι μὲ κράζει· στάσου, στάσου, μὴ φύγῃς κ' ἐρχομαι!» Καὶ μ' ἕνα ἀνάλατρο γύρσιμο τοῦ κορμιοῦ της ἔπεσε μέσα στὴ στέρνα. Ἐμεινα βουβὸς κι ἀκίνητος. Ἐκᾶνα νὰ τρέξω πρὸς τὰ κεῖ, μὰ κάποιος τρόμος ἀξήγητος μὲ κρατοῦσε καὶ δὲ μᾶθηνε νὰ κάμω βῆμα... Δὲν ξέρω σὲ πόσες ὥρες ἤρθαν καὶ μὲ βροῦσαν ξαπλωμένο χάμου, σὰ νεκρὸν· ὅταν ἀνοιξα τὰ μάτια μου εἶδα ὅτι ἦμουν ἀπάνου στὸ κρεβάτι μου κ' ἕνας σοβαρὸς κύριος, κοιτάζοντάς με κατάματα, μοῦ εἶπε μὲ βαθιὰ φωνή: — «Τὴν ἐπιζῆς; γιατί;» Τὸν κοιτάξα κ' ἐγὼ, μὰ ἥσυχον καὶ μὲ κρῖο μάτι. Τοῦ εἶπα: — «Γύρισε; τὴν ψεύτρα· μοῦ ἔλεγε πῶς ἔφυγε γιὰ πάντα». Ἐφεραν ὅλοι τὰ μάτια τους καταπάνου μου περίεργα καὶ μὲ βλέπανε σὰν χαζοί...

— Καλὰ, καλὰ, Παῦλο, τὰ ξέρω ἤμουν κ' ἐγὼ κεῖ πέρα· δὲ θυμάσαι; δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοῦ τὰ ξαναπῆς. Πᾶμε ὄξω τώρα.

— Δὲν ξέρεις τίποτα· ποῦ τὰ ξέρεις ἐσύ; Ἀκουσε τί μοῦ εἶπεν ἡ Ἄννα μυστικὰ μὲς ἀπὸ τὰ λουλούδια της, ὅταν τὴν ἄλλη βραδιὰ ξανακατέβηκα στὸ περιθώρι; Τί; ξέρεις ἐσύ τὸ μυστικὸ μου; Λὲς ψέματα. Κανένας, κανένας δὲν τᾶμαθεν ὡς τὰ τώρα· μὰ θὰ σοῦ τὸ πῶ γιὰ νὰ μ' ἀφήσῃς ἥσυχον, νὰ φύγῃς καὶ νὰ μὴ μὲ βασανίζῃς μ' αὐτὸ τὸ ψεύτικο γέλιο σου καὶ τὴν λύπησόν σου. Ἡ Ἄννα ἦταν μιὰ ψεύτρα· τὸ φανέρωσε μονάχη της. Ἐπρεπε, λέει, στὴ στέρνα γιατί τὴν καλοῦσε τὸ φεγγάρι καὶ δὲν μπόρεσε νὰ ξεφύγῃ τὴν δύναμίν του. Δὲν τὴν πίστευα. Ἐγὼ ξέρω πῶς πῆγε νὰ βρῆ ἕναν ἀσπροντυμένον καθαλάρη, ποῦ περνοῦσε κεῖθε κείνη τὴν ὥρα. Ναι· τὸν εἶδα ἐγὼ· τὸν εἶχα ξαναἰδεῖ καὶ τὸν εἶχ' ἀκούσει νὰ τῆς γλυκοτραγουδάῃ. Τὴν ἐκραζε νὰ τὴν πάρῃ μαζί του καὶ νὰ τὴν κάμῃ ταῖρι του· ἦταν τρανὸ ἀρχοντόπουλο σὲ κάποια χώρα μακρινή. Κ' ἐκείνη τὸν ἄκουσε καὶ τὸν ἀκολούθησε. Πῆγε μ' ἕνα ξένο καὶ μ' ἄφηνεν ἐμένα ποῦ τόσο τὴν ἀγαποῦσα. Ντυνότανε σᾶσπρα, γιατί φοροῦσε κ' ἐκεῖνος ἄσπρα. Τὴν ψεύτρα· μὲ τί τρόπο ἤθελε νὰ μὲ γελάσῃ ἀκόμα... Λίγες μέρες ὕστερως ἀπὸ τὴν νύχτα ποῦ μοῦ ἔφυγεν, ἐκεῖ ποῦ καθόμουν μιὰ βραδιὰ καὶ διάβαζα, ἤρθε τὸ μυστικὸ μου καὶ ριζώθηκε μέσα μου. Καὶ μοῦπε, πῶς ἂν θέλω νὰ ξαναβρῶ τὴν Ἄννα πρέπει νὰ κυνηγήσω τὸν ἄσπρο καθαλάρη καὶ νὰ τοῦ τὴν πάρω. Ἀρχισα νὰ μάποθυμάῃ, λέει, ἡ Ἄννα καὶ λυπᾶται ποῦ μοῦ ἔφυγε. Μὲ θέλει κοντά της. Ἐκεῖνος τὴν τυραγνᾶει καὶ τὴν ἔκαμε νὰ

χάμῃ τὴν ὁμορφιά της. Τάκους τὸ λοιπόν; Πρέπει νὰ κυνηγήσω τὸν ἄσπρο καθαλάρη, νὰ τὸν βρῶ καὶ θὰ τὸν σκοτώσω... Νά, μιὰ κι ὄξω· ξέρω γὼ πῶς θὰ τὸν χτυπήσω. Γι' αὐτὸ σοῦ λέω νὰ μὴ φωνάζῃς καὶ μὲ παραῖξῃς· νὰ φύγῃς καλῆτερα· φύγε! Δὲ θέλω νὰ εἶναι κανένας μπροστά... Ἄ, τὴν ψεύτρα!.. μάποζητάει τώρα!.. Ὅθ τὸυ τὴν πάρω σοῦ λέω ἔτσι γιὰ νὰ δείξω ποιὸς εἶμαι. Ὅθ τὸν σκοτώσω... Ὅθ τὸν βρῶ ὅσο μακριὰ κι ἂν εἶναι· ξέρω γὼ τὸ δρόμο. Μονάχα ἐσύ νὰ φύγῃς καὶ νὰ μὴ μ' ἐμποδίξῃς. Φύγε! θὰ βάλω τίς φωνές. Εἶσαι τρελλός ποῦ δὲ μᾶφθῃς νὰ ξαναβρῶ, γιὰ πάντα τὴν κλεμένη μου ἀγάπην... μὲ μιὰ κι ὄξω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΡΕΤΑΣ

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΒΛΑΜΗ

17.

Ὁ κόσμος μὲ κατηγορεῖ
κι ὅλοι στὴ γειτονιά σου
λένε πῶς εἶν' τὸ μάτι μου
μονάχα στὰ ψιλὰ σου.

Ἐγὼ λεφτὰ δὲν προσκυνῶ,
μόνε τὴν ὁμορφιά σου,
κι ἂν τύχῃ νάχῃς τίποτα,
τὰ πίνω στὴν ὑγείᾳ σου!

Ὁ κόσμος μὲ κατηγορεῖ,
μὰ σὺ κάν' τὴ δουλειὰ σου
κ' ἐτοίμασε τὴν προῖκά σου,
νὰρθῶ στὴν ἀγαλιά σου.

18.

Τὸ ξέρω ποῦσαι φρόνιμη·
μοῦ ἔπε κ' ἡ γενέ σου,
πῶς πόρτα καὶ παράθυρο
δὲ γνώρισες ποτέ σου...

Λοιπὸν τὸ βράδι, σούρουπα,
μὲς στὸ σιενὸ σοκάκι
θὰ γλυκοπεριμένω σε
γιὰ νὰ σὲ ἰδῶ λιγάκι.

ΚΑΓΝ

Ο,ΤΙ ⊗ ΕΛΕΤΕ

Ἀπὸ ἕνα περιοδικὸ «Ἄτλας» μαθαίνουμε πῶς ἡ Ἄπάλευτη ζωὴ τοῦ Παλαμά δὲν ἀξίζει πεντάρη καὶ πῶς ποίησις ἡ ψηλὴ ἔχουν μόνο τὰ «Ἐξωτικά» τοῦ Πολέμη.

— Ἀπὸ τὸ ἴδιο περιοδικὸ μαθαίνουμε καὶ πῶς ὁ κ. Σημιριώτης, ὅχι ὁ Ἄγγελος, μεταφράζει τὴν «Ὀδύσειαν» κι ὁ κ. Ράσης τὴν «Ἰλιάδα».

— Ἐνα μοναχὰ δὲ μαθαίνουμε, ἂν κι αὐτὸ τὸ περιοδικὸ τὸ διευτύνει ὁ κ. Κίμωνας Μεγαλιδης, γιὰ τὴν ἐπεὶ νὰ γίνεταί κι αὐτό.

— Ὁ κ. Φιλίας Λεμπικὸς ἀρχίνησε νὰ δημοσιεύει στὸ «Mercure de France» σειρά κριτικὰ ἄρθρα γιὰ τὴ νεοελληνικὴ φιλολογία μὲ τὸ ψευτόνομα «D. Asteriotis».

— Στὸ τελευταῖο φυλλάδιον τοῦ «Mercure» δημοσιεύει τὸ πρῶτο ἄρθρον του γιὰ τὰ «ΓΡΑΜΜΑΤΑ» τοῦ κ. Παλαμά.

— Τὸ ἄρθρον αὐτό, καθὼς καὶ τᾶλλα τῆς σειράς, θὰ τὰ δημοσιεύουμε στὸ «Νουμᾶ».